Ioan MILICĂ

Imaginarul creştin în denumirile populare româneşti de plante (III)*

I.M. – lect. univ. dr., Departamentul de Românistică, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi. Domenii de competenţă: lingvistică generală, retorică, stilistică şi poetică. Autor al volumului *Expresivitatea argoului* (2009). Co-editor al mai multor volume şi membru în colectivele ştiinţifice şi redacţionale ale unor publicaţii periodice precum „Text şi discurs religios" (Iaşi), „Limba Română" (Chişinău), „Argotica" (Craiova) şi „Analele Ştiinţifice ale Universităţii «Alexandru Ioan Cuza» din Iaşi".

2.2. **Compunerea**

Diversitatea lingvistică a denumirilor de plante îi permite cercetătorului să identifice aproape orice tip de compunere. Totuşi, nu toate tiparele de compunere sunt echilibrat reprezentate în vocabularul etnobotanic, iar această observaţie înlesneşte trasarea unei distincţii între realizările centrale, dominante, prototipice şi realizările periferice, marginale, neprototipice. Din acest punct de vedere, Bejan (1991: 220 ş.u.) consideră că în terminologia populară a plantelor, realizările lexicale paratactice, dezvoltate fie prin juxtapunere, fie prin coordonare, sunt rare în raport cu realizările hipotactice, dezvoltate prin diverse tipuri de subordonare. Deşi compusele hipotactice constituie modelul dominant în formarea fitonimelor analitice, trebuie arătat că distincţia central – marginal se poate valorifica şi pentru a demonstra că numai unele tipuri de subordonare au randament formativ foarte bun în vocabularul etnobotanic. Tipurile de compunere cel mai bine reprezentate în microvocabularul numelor de plante cu rezonanţă creştină sunt cele dezvoltate prin:

* Continuare. Partea I în nr. 1, 2014, p. 69-79 şi partea a II-a în nr. 4, 2014, p. 121-128.

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

A) ***subordonare acuzativală,*** realizată după schema [nume + prepoziție + nume] sau după schema [nume + adjectiv];

B) ***subordonare genitivală***, realizată după schema [nume + nume propriu] sau după schema [nume + nume].

Primul tipar de compunere prin subordonare acuzativală [nume + prepoziție + nume] este ilustrat de realizări lexicale ai căror constituenți hipotactici indică, de regulă, timpul când planta ajunge la maturitate: *cireș de Ispas*[65] (Cerasus avium var. juliana), *floare de Paști*[66] (Anenome nemorosa), *rujă de Rusalii*[67] (Paeonia officinalis). Vechimea[68] și stabilitatea denominativă a acestui tipar lexical-formativ este dovedită de prezența în primul dicționar al limbii române, *Dictionarium valachico-latinum* (cca. 1650), a fitonimelor analitice care îl oglindesc[69]: *măr de Svânt Pietru* (Chivu 2008: 101), *pară de Svântă Mărie* (Chivu 2008: 107). Observații asemănătoare[70] se pot face și asupra compuselor dezvoltate conform celui de-al doilea tipar hipotactic acuzatival [nume + adjectiv], schemă concretizată în denumiri etnobotanice ai căror constituenți cu rezonanță creștină indică fie timpul de maturizare: *mere sânionești*[71], *mere sântiliești*[72], *pere sânpetrești*[73], *pere sântămărești*[74], fie habitatul: *busuioc mânăstiresc*[75] (Dracocephalum moldavicum), *garoafă călugărească*[76] (Dianthus chartusianorum). Alte compuse codifică informații referitoare la miros: *lemn sfânt*[77] (Santolina chamaecyparissus), sau la mărime și formă: *clopot mânăstiresc*[78] (Campanula persicifolia).

Un interes aparte îl suscită unele creații lexicale guvernate de scheme formative acuzatival marginale, precum *treizeci-de-arginți*[79] (Lunaria annua) sau *curelele de opinci ale Domnului Hristos*[80] (Triglochin palustre), nu doar din cauză că ilustrează existența unor tipare de compunere atipice sau exotice, cât mai ales pentru că sunt lexicalizări plastice care oglindesc viziunea poporului asupra unor evenimente biblice și legendare.

Dacă ne îndreptăm atenția asupra tiparelor de compunere genitivală, două realități lingvistice trebuie numaidecât avute în vedere. În primul rând, se cuvine să arătăm că prin numărul compuselor dezvoltate, schemele formative de tip genitival au caracter prototipic, cel puțin în privința denumirilor etnobotanice cu rezonanță creștină. În al doilea rând, nu trebuie neglijat faptul că primele lucrări lexicografice românești din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea par a legitima o ipoteză interesantă,

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

anume că, în privința denumirilor populare de plante, tiparele acuzativale aveau, în veacurile trecute, un randament superior celor genitivale, din moment ce frecvența lor de apariție este mai pronunțat ilustrată[81]. În clasa fitonimelor compuse după schema genitivală [nume + nume propriu] intră denumiri cu rezonanță biblică și creștină referitoare la:

– ***Dumnezeu***: *cămașa-Domnului*[82] (Convolvulus arvensis); *ciucurele-Domnului*[83] (Adenostyles alliariae); *coroana-lui-Hristos*[84] (Passiflora coerulea); *floarea-Domnului*[85] (Aconitum napellus, Delphinium elatum); *iarba-lui-Dumnezeu*[86] (Artemisia arboratum); *inima-Domnului*[87] (Dicentra spectabilis), *lacrimile-lui-Christos*[88] (Briza media, Dicentra spectabilis); *lumânarea-Domnului*[89] (Verbascum phlomoides); *mila-Domnului*[90] (Ajuga laxmannii); *mușcata-lui-Christos*[91] (Chrysanthemum parthenium); *ochiul-lui-Christos*[92] (Aster alpinus); *pâinea-lui-Dumnezeu*[93] (Lactarius deliciosus); *papucul-Domnului*[94] (Cypripedium calceolus); *rugul-lui-Dumnezeu*[95] (a species of Rosa); *săgeata-lui-Dumnezeu*[96] (Orobanche spp.); *scaunul-Domnului*[97] (Phlox paniculatus) etc. Foarte plastică și relevantă pentru a sublinia legăturile complexe create între caracteristicile obiective ale plantelor și perspectiva subiectivă asupra atributelor lor este și denumirea *floarea Sfintei Treimi*[98] (Viola tricolor).

– ***Fecioara Maria***: *acoperământul-Maicii*[99] (Ficus carica); *brâul-Maicii-Domnului*[100] (Phalaris arundinacea); *cămașa-Maicii-Domnului*[101] (Convolvulus arvensis); *ciucurele-Maicii-Domnului*[102] (Adenostyles alliariae); *dorul-Maicii-Precista*[103] (Asplenium trichomanes); *floarea-Sf.-Mării*[104] (Aster novae-angliae); *iarba-Sf.-Mării*[105] (Hierochloe australis); *inima-Maicii-Domnului*[106] (Dicentra spectabilis); *izma-Maicii-Precista*[107] (Tanacetum balsamita); *lacrimile-Maicii-Domnului*[108] (Coix lacryma-jobi); *lemnul-Maicii-Domnului*[109] (Artemisia annua, Santolina chamaecyparissus); *lingura-Maicii-Domnului*[110] (Cochlearia officinalis); *mîna-Maicii-Domnului*[111] (Anastatica hierochuntica); *mătura-Maicii-Precista*[112] (Artemisia annua); *papucul-Maicii-Domnului*[113] (Cypripedium calceolus); *păhărelul-Maicii-Domnului*[114] (Cladonia pixidata) 107; *părul-Maicii-Domnului*[115] (Adiantum capillus-veneris, Artemisia annua); *poala-Maicii-Domnului*[116] (Convolvulus arvensis); *poala-Sfintei-Mării*[117] (Melissa officinalis) etc.

– ***sfinți***: Sf. Anton: *iarba-lui-Antonie*[118] (Prunella vulgaris); Sf. Christofor: *iarba-lui-Cristofor*[119] (Actaea spicata); Sf. Gheorghe: *floarea-*

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

Sângiorgiului[120] (Corydalis cava), *iarba-lui-Sf. Gheorghe*[121] (Convallaria majalis); Sf. Ilie: *biciul-lui-Sf. Ilie*[122] (Poa nemoralis); Sf. Ion: *floarea-lui-Sântion*[123] (Galium verum), *iarba-lui-Sf. Ion*[124] (Hypericum perforatum), *pita-lui-Sf. Ion*[125] (Ceratonia siliqua); Sf. Sofia: *iarba-Sf. Sofia* (Artemisia pontica)[126]; Sf. Vasile: *buruienile-lui-Sf. Vasile*[127] (Inula britannica) etc.

– ***personaje biblice***: Adam: *palma-lui-Adam*[128] (Symphytum officinale); Aron: *barba-lui-Aron*[129] (Arum maculatum); Avram: *lemnul-lui-Avram*[130] (Vitex agnus-catus); Iuda: *urechea-Iudei*[131] (Peziza coccinea, actually Sarcoscypha coccinea); Solomon: *pecetea-lui-Solomon*[132] (Polygonatum) etc.

– ***sărbători***: Paștele: *floarea-Paștelui*[133] (Anemone nemorosa); Rusaliile: *florile Rusaliilor*[134] (Philadephus coronarius).

Celălalt tipar genitival dominant în formarea unor fitonime analitice cu rezonanță creștină [nume + nume] acoperă alte subdomenii, cel mai bine reprezentate în dicționarele și enciclopediile etnobotanice românești fiind cele referitoare la:

– ***diavol***: *ardeiul-dracului*[135] (Polygonum hydropiper); *banul-diavolului*[136] (Thlaspi arvense); *barba-dracului*[137] (Cuscuta epithymum); *buruiana-dracului*[138] (Echinops sphaerocephalus); *busuiocul-dracului*[139] (Galinsoga parviflora); *capul-dracului*[140] (Trifolium pratense); *căruța-dracului*[141] (Eryngium campestre); *coada-dracului*[142] (Potentilla anserina); *coasta-vrășmașului*[143] (Asparagus officinalis); *cornul-dracului*[144] (Aruncus vulgaris); *cuibul-necuratului*[145] (Veronica chamaedrys); *dintele-dracului*[146] (Bidens tripartitus); *fasola-dracului*[147] (Aristolochia clematitis); *iarba-dracului*[148] (Datura stramonium); *mușcata-dracului*[149] (Scabiosa atropurpurea, Knautia arvensis); *mușcatul-dracului*[150] (Succisa pratensis); *pușca-dracului*[151] (Dianthus carthusianorum); *spata-dracului*[152] (Dryopteris filix-mas, Dryopteris spinulosa, Phyllitis scolopendrium, Pteridium aquilinum); *spinul-dracului*[153] (Eryngium campestre); *stupitul-satanei*[154] (Russula ermetica) etc.

– ***oameni ai bisericii***: popa: *banul-popii*[155] (Lysimachia nummularia); *barba-popii*[156] (Viola tricolor); *caii-popii*[157] (Aconitum napellus); *capul-popii*[158] (Trifolium pratense); *cașii-popii*[159] (Globaria gigantea); *căciula-popii*[160] (Euonymus europaeus); *căldărușa-popii*[161] (Nicandra

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

physaloides); *crucea-popii*[162] (Abutilon theophrasti); *desagii-popii*[163] (Aristolochia clematitis); *iarba-popilor*[164] (Phalaris arundinacea); *lingura-popii*[165] (Aristolochia clematitis, Asarum europaeum); *săpunul-popii*[166] (Saponaria officinalis); *straița-popii*[167] (Capsella bursa-pastoris) etc.; călugărul: *barba-călugărului*[168] (Conium maculatum); *capul-călugărului*[169] (Leontodon autumnalis); *floarea-călugărului*[170] (Vaccaria pyramidata); *potcapul-călugărului*[171] (Leontopodium alpinum) etc.

La rigoare, pot fi adăugate și alte subdomenii menite să evidențieze cât de complexă este reflectarea imaginarului popular creștin în denumirile de plante:

– ***raiul***: *cheița-raiului*[172] (Commelina communis, Zinnia elegans); *floarea-raiului*[173] (Allium montanum, Chrysanthemum cinerariifolium, Geranium macrorrhizum), *iarba-raiului*[174] (Tanacetum vulgare); *masa-raiului*[175] (Sedum album); *măturoiul-raiului*[176] (Artemisia annua) etc.

– ***crucea***: *iarba-crucii*[177] (Hypericum perforatum), *ziua-crucii*[178] (Aster salignus) etc.

*3. **Concluzii***

Descrierea unor denumiri etnobotanice românești cu rezonanță creștină reliefează, dacă se au în vedere subdomeniile de referință prezentate, o descoperire importantă, anume că imaginarul botanic popular este organizat în jurul unor prototipuri onomasiologice, *Dumnezeu*, *Fecioara Maria*, *sfinții*, *diavolul*, *clerul*, adică în jurul personajelor tutelare ale creațiilor folclorice românești dezvoltate și puse în circulație sub influența creștinismului. Centralitatea acestor prototipuri denominative este dovedită de numărul mare de realizări lexicale create pe baza lor. În absența unor studii cantitative riguroase, menite să evalueze cu acuratețe frecvența unor astfel de prototipuri în vocabularul etnobotanic românesc, cercetarea empirică a dicționarelor și enciclopediilor etnobotanice românești susține, în datele ei generale, teza formulată de Bejan, potrivit căreia lexicalizările unor embleme creștine precum *drac*, *Maica Domnului* și *popă* ocupă o poziție centrală în vocabularul popular al plantelor. Întrucât numele comune de plante nu pot fi des-

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

părțite de spiritul viu și creativ al poporului, ceea ce trebuie adăugat este că acest statut dominant trebuie corelat cu vastul corpus literar popular, în care personajele respective figurează și se încarcă de simbolism.

Unul dintre efectele cele mai pregnante ale codificării, în denumirile etnobotanice, a unor bogate reprezentări culturale este *polarizarea imaginarului botanic cu rezonanță creștină*: în viziunea dătătorilor de nume, lumea vegetală este despărțită în două arii vaste, cea a plantelor benefice, înzestrate, în chip real sau imaginar, cu atribute pozitive, și cea a plantelor malefice, posesoare ale unor atribute negative autentice sau închipuite. Consecința firească a acestei polarități este dezvoltarea unui vocabular etnobotanic structurat. O altă consecință semnificativă a opoziției fundamentale dintre bine și rău este conceptualizarea contrastivă a universului supranatural. În timp ce Dumnezeu, Maica Domnului și sfinții sunt înfățișați într-o lumină profund omenească, diavolul este mai degrabă portretizat ca animal, aspect convergent cu ideologia creștină și, mai ales, cu viziunea apocaliptică, prin care se atribuie diavolului statut de bestie, fiară ș.a.

Deosebit de plastice ne par conceptualizarea și portretizarea ființelor de sorginte divină după tiparele profunde ale lumii țărănești. Metafora conceptuală potrivită pentru a rezuma această configurație a imaginarului colectiv este *Divinitatea e o ființă umană*. În imaginația poporului, Dumnezeu, Maica Domnului și sfinții poartă – dacă luăm aminte la imagistica propusă prin numele populare de plante – haine[179] și încălțări[180] tradiționale românești și se folosesc de obiecte tipice gospodăriei tradiționale românești[181]. În opoziție cu aceste note de portret conceptual profund umane, imaginarea diavolului se înscrie adesea în limitele de cuprindere ale metaforei conceptuale *diavolul – o fiară*. Conform imagisticii conservate în fitonimele populare cu rezonanță creștină, diavolului i se atribuie adesea aparență animalieră. În viziunea poporului, acesta nu trăiește în civilizație, ci în sălbăticia naturală[182], are aspect înfricoșător[183] și comportament agresiv[184]. Această conceptualizare este completată de o alta, *diavolul – o ființă umană*. În acord cu această a doua direcție de conceptualizare imagistică, dracului i se atribuie chip uman, această proiecție fiind frecvent realizată în mod indirect, prin lexicalizări metonimice de tipul *pars pro toto*[185], sau este

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

surprins, tot în manieră indirectă, în acțiuni și activități specific omenești, precum mersul cu căruța[186] sau trasul cu pușca[187].

Stratul creștin al acestei viziuni asupra universului supranatural nu ne împiedică să observăm existența unui substrat imagistic mai vechi, conservat în numele etnobotanice cu rezonanță precreștină. De fapt, ceea ce pare să fi declanșat și catalizat înlocuirea fitonimelor cu orizont imagistic păgân cu nume de plante având rezonanță creștină este izomorfismul celor două straturi conceptual-imagistice. Pertinența acestei supoziții este asigurată de termeni etnobotanici care oglindesc concurența din sursele denominative popular-mitologice și cele creștine. Astfel, nume de plante precum *busuiocul-sfintelor* (Tanacetum balsamita) și *iarba-sfintelor* (Artemisia arboratum) subliniază practica de a atribui ființelor supranaturale aparținând mitologiei populare denumiri eufemistice de tip creștin[188]. În plus, cele două denumiri au fost dublate de fitonime cu rezonanță explicit creștină, *izma-Maicii-Precista* (Tanacetum balsamita) și *iarba-lui-Dumnezeu* (Artemisia arboratum), iar acest proces de convertire denominativă a afectat atât plantele binefăcătoare, cât și plantele considerate din unghiul atributelor lor negative; de pildă, pentru planta Datura stramonium dicționarele etnobotanice înregistrează atât nume de sorginte popular-mitologică, cât și nume cu rezonanță creștină: *mărul-strigoiului*[189] vs. *iarba-dracului*. Asemenea schimbări de ordin conceptual și denominativ reliefează temeiurile cultural-ideologice ale istoricului lingvistic al plantelor și dimensiunea antropologică a modelului empiric, care întreține viața terminologiilor populare.

În sfârșit, este important să punem în valoare *relativitatea* modelelor denominative naive (empirice). Vocabularul popular al plantelor oferă posibilitatea de a demonstra că, în interiorul unei culturi, una și aceeași realitate capătă, în perioade și regiuni distincte, desemnări multifațetate. Știut fiind că nici modelul denominativ științific, nici cel popular nu epuizează codificarea integrală a caracteristicilor biologice ale plantelor, raportul relativ *nume – obiect* este istoric dezvoltat din mai multe unghiuri de numire. Dacă adoptăm o perspectivă diacronică asupra numirii plantelor, am putea observa că unele din faptele de limbă înregistrate în sincronia dicționarelor etnobotanice ca echivalențe denominative ne apar, în evoluția cultural-istorică a limbii, drept realizări complementare. De exemplu, planta Artemisia annua este denumită în popor *lemnul-Mai-*

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

cii-Domnului, pentru a se semnala că este vorba despre un arbust, *măturа-Maicii-Precista* sau *măturoiul-raiului*, pentru a se arăta că din crengile acestei plante se făceau mături, și *părul-Maicii-Domnului*, pentru a se evidenția că arbustul are ramuri lungi și subțiri ca firul de păr, cu frunze mici și delicate. În imaginația vie a poporului, aceste caracteristici biologice obiective au fost dublate de atribute subiective: așa cum gospodina își ține casa curată, tot astfel și Maica Domnului are grijă de paradis.

Tot pe seama relativității trebuie puse și aparentele contraste între desemnări. Planta denumită științific Aristolochia clematitis are, conform dicționarelor etnobotanice, reflectări contradictorii, dacă se iau ca reper izvoarele semantice ale elementelor constitutive: *fasola-dracului*, *desagii-popii*, *lingura-popii* etc. Și în acest caz, avem de-a face tot cu realizări complementare, motivate de unghiuri empirice distincte. Prima denumire populară sugerează că planta este otrăvitoare și că frunzele ei seamănă cu cele de fasole, cel de-al doilea nume codifică informații legate de forma capsulei cu semințe, iar ultimul fitonim menționat atrage atenția asupra formei de linguriță a florilor.

Astfel de exemple și multe altele prezente în vocabularul popular românesc al numelor de plante relevă în mod plenar pertinența cultural-istorică a faptelor de limbă, condiția lor de embleme ale viziunii populare, etnocentrice, asupra lumii.

Note

[65] Borza 1968: 221. În calendarul creștin ortodox, *Înălțarea* (*Domnului*) sau *Ispasul* este sărbătorită la patruzeci de zile după Înviere.
[66] Borza 1968: 233.
[67] Bejan 1991: 139. În calendarul creștin ortodox, *Pogorârea Sfântului Duh*, *Cinzecimea* sau *Rusaliile*, este sărbătorită la cincizeci de zile după Paști.
[68] Cercetări bine documentate asupra istoriei culegerii numelor populare românești de plante au întreprins, între alții, Borza 1958: 199-219 și Pop 1930a: 164: 174, Pop 1930b: 234-244.
[69] Vezi, pentru detalii, Chivu 2010: 333-340.
[70] Pentru atestări istorice ale tiparului formativ, vezi Chivu 2008: 107, *„pară popească”*.
[71] Drăgulescu 2010: 386. Soiul se numește astfel pentru că merele se coc în preajma sărbătoririi nașterii sfântului Ioan Botezătorul.
[72] Bejan 1991: 207. Soiul se numește astfel pentru că merele se coc în preajma sărbătoririi sfântului Ilie (20 iulie).
[73] Drăgulescu 2010: 462. Soiul se numește astfel pentru că perele se coc în preajma sărbătorii sfinților apostoli Petru și Pavel (29 iunie).

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

[74] Bejan 1991: 207. Soiul se numește astfel pentru că perele se coc în preajma sărbătorilor sfintei Marii (15 august, 8 septembrie).

[75] Borza 1986: 214. Numele sugerează că planta este crescută în grădinile mănăstirilor.

[76] Borza 1986: 237. Lexicograful afirmă că denumirea populară românească este, cel mai probabil, un calc lingvistic după germ. *Kartäusernelke*, o plantă cu flori cultivată în grădinile așezărilor monastice.

[77] Borza 1968: 250. Drăgulescu 2010: 351 notează că fitonimul românesc este calchiat după *Heiliges Pochholz*, care, la rândul său, ar fi o copie a denumirii științifice (*Santolina*). Același specialist comentează că determinantul hipotactic *sfânt* se referă la mirosul plăcut al acestei plante aromatice. Quattrocchi (2000/IV: 2380) observă că denumirea științifică *Santolina* are ca sursă lat. *santolina*, dezvoltat prin atracție paronimică din lat. *santonina*, termen ce denumește un vechi trib galic, *Santoni* / *Santones*, pe al căror teritoriu s-ar fi aflat habitatul nativ al plantei „creștinate" ulterior.

[78] Borza 1968: 222. Drăgulescu 2010: 181 notează că, prin analogie cu marile clopote mănăstirești, în termenul etnobotanic sunt codificate detalii privind forma și mărimea florilor plantei.

[79] Bejan 1991: 113. Drăgulescu 2010: 621 insistă asupra ideii că în imaginarul colectiv al românilor fructele plantei sunt asemănate cu forma și mărimea banilor de argint primiți de Iuda pentru a-l trăda pe Iisus.

[80] Borza 1968: 228. Drăgulescu 2010: 224 semnalează existența unei legende botanice românești prin care se explică transformarea nojițelor de la opincile lui Dumnezeu în frunze ale plantei.

[81] În lista de denumiri etnobotanice extrasă de Borza 1958: 206-208 din lexiconul lui Teodor Corbea, numărul compuselor formate după tipare hipotactice acuzativale este mai mare decât al celor formate după tipare hipotactice genitivale. Între fitonimele analitice formate după tipar genitival există și câteva cuvinte compuse de interes pentru tema lucrării de față: *iarba lui Svtu Ghiorghie* (Convallaria majalis), *iarba crucei / crucii* (Polygala comosa), *pecetea lui Solomon* (Polygonatum officinale), *pita lui svântu Ioan* (Ceratonia siliqua), *iarba Mariei Magdalenei* (Valeriana celtica), *lemnul lui Avram* (Vitex agnus castus). Prezența acestor fitonime în dicționarul lui Corbea este un argument în favoarea vechimii și statorniciei imaginarului botanic popular de inspirație creștină.

[82] Borza 1968: 217. Drăgulescu 2010: 140 notează că numele plantei este explicat printr-o legendă botanică potrivit căreia Dumnezeu și-a pus, după o ploaie, cămașa la uscat, însă veșmântul s-a micșorat, prefăcându-se în inflorescența plantei.

[83] Bejan 1991: 112. Drăgulescu 2010: 172 observă că florile plantei seamănă cu niște ciucuri.

[84] Borza 1968: 225. În imaginarul popular, aspectul florii creează imaginea coroanei de spini purtate de Iisus în timpul calvarului, în timp ce staminele ar fi aidoma cuielor folosite pentru a-l crucifica pe Hristos (cf. Drăgulescu 2010: 202). Conform explicațiilor etimologice oferite de Quattrocchi (2000/III: 1974), imaginarul popular este conservat și în denumirea științifică: *Passiflora* < Lat. *passio*, -nis ('a suferi'); *„florile simbolizează suferința și crucificarea lui Isus Cristos"*.

[85] Borza 1968: 234. Planta este foarte toxică.

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

[86] Borza 1968: 244. Drăgulescu 2010: 317 propune ca denumirea populară să fie înțeleasă drept o referire metaforică la mirosul plăcut al plantei.
[87] Borza 1968: 249. Comentariile lui Drăgulescu 2010: 334 sugerează că planta are flori foarte frumoase, în formă de inimă.
[88] Borza 1968: 249. Denumirea botanică populară este o reprezentare lingvistică sugestivă a calvarului lui Hristos (cf. Drăgulescu 2010: 345).
[89] Borza 1968: 253. Drăgulescu 2010: 364 consideră că aspectul de lumânare al plantei ar avea, în imaginarul popular, origine divină.
[90] Borza 1968: 259. Drăgulescu 2010: 404 afirmă că denumirea etnobotanică este o copie împrumutată a unei vechi denumiri botanice medievale, *gratia Dei*, ale cărei rămășițe sunt conservate în constituentul generic al binomului științific Gratiola officinalis. Datorită asemănării dintre planta medicinală Gratiola officinalis și Ajuga laxmannii, numele celei dintâi a fost folosit pentru a o numi și pe cea de-a doua.
[91] Borza 1968: 262.
[92] Borza 1968: 265. Florile au formă de ochi.
[93] Bejan 1991: 111. Unele din părțile plantei sunt comestibile.
[94] Borza 1968: 268. În imaginația vie a poporului, florile acestor plante seamănă, prin formă și mărime, cu papucii purtați de Dumnezeu sau de Maica Domnului (Drăgulescu 2010: 450).
[95] Bejan 1991: 141.
[96] Bejan 1991: 114. Drăgulescu 2010: 547 presupune că denumirea populară semnalează proprietățile curative ale plantei pe care țăranii o foloseau ca remediu împotriva junghiurilor, denumite și *săgetături*.
[97] Bejan 1991: 109. În viziunea poporului, frunzele plantei au forma unor scaune folosite fie de ființele supranaturale păgâne, fie de cele creștine (Drăgulescu 2010: 556).
[98] Drăgulescu 2010: 260. Autorul menționează existența unei legende botanice prin care se oferă o explicație asupra denumirii populare pe care o are planta cu frumoase flori tricolore.
[99] Borza 1968: 201. Acest arbore mediteranean de mare rezonanță biblică (Musselman 2012: 55) a primit un nume, dat cel mai probabil de călugări și motivat de asemănarea coronamentului cu acoperământul de cap al Maicii Domnului (cf. Drăgulescu 2010: 26).
[100] Borza 1968: 209. Frunzele lungi și înguste cu ornamentație albă au primit codificare lingvistică în denumirea populară (Drăgulescu 2010: 89).
[101] Borza 1968: 217.
[102] Borza 1968: 221.
[103] Borza 1968: 229. Acest fitonim este considerat de Drăgulescu 2010: 233 o corupere a denumirii *părul-Maicii-Precista*.
[104] Borza 1968: 234. Numele acestei plante este motivat, în accepția lui Drăgulescu 2010: 260, de perioada de înflorire, Sfânta Marie Mică (8 septembrie).
[105] Borza 1968: 244. Drăgulescu 2010: 321 afirmă că numele popular stă în legătură cu mirosul plăcut al plantei. Quattrocchi (2006/II :1041) sugerează că denumirea științifică conservă o veche conceptualizare populară, 'iarbă sfântă': *Hierochloe* < Gr. hyeros 'sfânt' + chloe 'iarbă'. Cele două tipuri de denumiri, populară și științifică, oglindesc *„întrebuințarea plantei în ceremonii religioase"* (Quattrocchi 2006/II : 1041).

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

[106] Borza 1968: 247.
[107] Borza 1968: 248. Drăgulescu 2010: 337 argumentează că mirosul plăcut motivează denumirea etnobotanică. Numele populare din limbile europene pare să aibă ca izvor denumirea din latina botanică medievală: *herba Divae Mariae*.
[108] Borza 1968: 249. Quattrocchi (2000/I: 579) susține că numele științific al speciei, *lacryma-jobi*, reprezintă codificarea în latina botanică medievală a unui model denominativ care a generat multe denumiri vernaculare: cf. Engl. *Job's tears*.
[109] Borza 1968: 250.
[110] Bejan 1991: 109. Frunzele plantei au aspect de linguriță (cf. Drăgulescu 2010: 358).
[111] Borza 1968: 260. Drăgulescu 2010: 396 notează că această plantă, cu habitat nativ în deșerturile Egiptului și Siriei, are proprietatea de a se deschide ca o palmă atunci când este udată. Simion Florea Marian (2010/II: 423) consideră că planta a fost naturalizată în țările române de călugări, care, de altfel, i-ar fi dat și numele popular. Același autor arată că, în folclorul românesc, denumirea populară este explicată printr-o legendă botanică.
[112] Borza 1968: 258. Drăgulescu 2010: 394 arată că în trecut planta era folosită pentru a confecționa mături.
[113] Borza 1968: 267.
[114] Bejan 1991: 107. Forma acestui lichen are aspectul unui pahar de mici dimensiuni.
[115] Borza 1968: 268. Planta are ramuri fine și subțiri, aidoma firelor de păr. Pe baza exemplelor date de Quattrocchi (2000/I: 51), se poate concluziona că denumiri populare precum engl. *Venus' hair* sau it. *capelvenere* pot fi considerate calcuri după codificarea științifică fixată de Linné. Prin urmare, fitonimul popular românesc *părul Vinerei* ar putea fi, de asemenea, un calc după model străin.
[116] Bejan 1991: 109. Drăgulescu 2010: 493 presupune că florile plantei sunt prin tradiție asociate cu veșmintele Maicii Domnului.
[117] Bejan 1991: 109. Drăgulescu 2010: 493 comentează că multe plante aromatice denumite în popor *poala-Sfintei-Mării* sunt motivate de credința că veșmintele Fecioarei au un miros foarte plăcut. Simion Florea-Marian (2010/III: 79) consemnează efectele benefice ale întrebuințării plantei.
[118] Borza 1968: 244. Drăgulescu 2010: 317 subliniază că această plantă medicinală este, la popoarele catolice, pusă sub patronajul Sf. Anton, considerat mare tămăduitor.
[119] Borza 1968: 243.
[120] Borza 1968: 234. Drăgulescu 2010: 260 notează că planta se maturizează în preajma sărbătoririi sfântului Gheorghe.
[121] Borza 1968: 244.
[122] Bejan 1991: 105. Drăgulescu 2010: 71 discută asocierea imagistică dintre bici și iarba astfel denumită. Această posibilă explicație trebuie completată cu o alta, anume că semințele ajung la maturitate în preajma sărbătorii sfântului Ilie.
[123] Borza 1968: 234. Planta înflorește în preajma sărbătorii nașterii sfântului Ion.
[124] Borza 1968: 244.
[125] Bejan 1991: 166. Fructele arbustului sunt comestibile și se coc în perioada mai-iunie.
[126] Borza 1968: 244. Drăgulescu 2010: 321 notează că aceasta este o plantă aromatică.
[127] Borza 1968: 244.
[128] Bejan 1991: 51. Drăgulescu 2010: 446 presupune că denumirea populară este o figură de stil fără legătură cu vreuna din caracteristicile și proprietățile plantei.

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

[129] Borza 1968: 205. Quattrocchi (2000/I: 208) demonstrează că denumirea științifică are ca sursă etimologică gr. *aron* 'plantă cățărătoare', așadar diversele denumiri populare referitoare la Aron sunt, cel mai probabil, roade ale etimologiei populare.
[130] Borza 1968: 250. Drăgulescu 2010: 352 argumentează că denumirea populară românească este un calc lingvistic dezvoltat după un model denominativ a cărui origine trebuie căutată în latina botanică medievală, *arbor Abrahe*; după acest tipar științific primitiv s-a dezvoltat o pletoră de denumiri etnobotanice europene: germ. *Ambrahamsbaum*, rus. *Avramovo derevo* sau magh. *Abráhám fája*.
[131] Bejan 1991: 57. Drăgulescu 2010: 639 evidențiază existența unei legende botanice potrivit căreia după ce Iuda s-a spânzurat de ramura unui copac, una din urechile lui s-a lipit de o ramură și s-a prefăcut în ciupercă.
[132] Borza 1968: 270. Drăgulescu 2010: 471 notează că denumirea populară românească este un calc lingvistic după model maghiar, *Salamon pecsét*, explicație propusă mai întâi de Borza 1958: 204, 208, care observă că în lexiconul lui Teodor Corbea există numeroase „traduceri" ale unor termeni maghiari din lucrarea lui Molnár Adalberi, *Lexicon Latino-Graeco-Ungaricum*, Hanoviae, 1611. Tot calcuri lingvistice sunt considerate și fitonime precum *lemnul lui D-zeu*, *pita lui svîntu Ioan*, *iarba Mariei Magdalenei*, *iarba crucii* și *lemnul lui Avram*.
[133] Borza 1968: 234. Planta înflorește în preajma Paștilor. Simion Florea Marian (2008/I: 645ff) compilează o listă bogată de denumiri regionale și menționează legenda botanică care creditează tiparul denominativ etnobotanic. În plus, autorul amintește și întrebuințările terapeutice ale plantei.
[134] Borza 1968: 235. Planta înflorește în preajma Rusaliilor.
[135] Borza 1968: 203. Drăgulescu 2010: 42 observă că numele stă în legătură cu gustul foarte iute al ardeiului.
[136] Borza 1968: 205. Drăgulescu 2010: 53 arată că denumirea populară reflectă asemănarea dintre aspectul capsulelor cu semințe și cel al monedelor.
[137] Borza 1968: 205. După Drăgulescu 2010: 56, această plantă parazită seamănă cu o barbă. Constituentul lexical hipotactic semnalează caracterul parazit al plantei.
[138] Borza 1968: 212. Drăgulescu 2010: 112 argumentează că referirea la diavol evidențiază atributele negative ale plantei, respectiv înfățișarea dizgrațioasă și prezența spinilor. Din acest punct de vedere, trebuie arătat că numeroase fitonime analitice care includ constituentul *drac* sau sinonimele acestui termen codifică trăsături negative precum 'invaziv', 'parazit', 'țepos', 'toxic', 'urât' ș.a.
[139] Borza 1968: 214. Drăgulescu 2010: 122 consideră că buruiana are impact negativ asupra culturilor.
[140] Borza 1968: 215. Inflorescența trifoiului este asemănată cu un cap de drac încornorat (cf. Drăgulescu 2010: 130).
[141] Borza 1968: 217. În denumirea populară sunt codificate două caracteristici ale plantei: aspectul ei urât, țepos, și proprietatea tulpinii de a se desprinde de rădăcină și de a se lăsa purtată de vânt pentru ca semințele să poată fi mai bine împrăștiate (Drăgulescu 2010: 144).
[142] Borza 1968: 223. Drăgulescu 2010: 183 oferă argumente în sprijinul ipotezei că numele popular se datorează unei atracții paronimice care a transformat denumirea *coada racului*, motivată de aspectul general al plantei („coada de rac"), în denumirea *coada dra-*

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

culuі. Totuși, coada țepoasă a diavolului prefigurat în imaginarul popular poate la fel de bine să fi constituit prototipul denominativ.

[143] Borza 1968: 223. Asemănarea dintre aspectul asparagusului și forma coastelor omenești ar fi putut contribui la motivarea acestei denumiri științifice (Drăgulescu 2010: 188), dar nu este cu totul greșit să presupunem că și legenda creării Evei dintr-o coastă de diavol ar fi putut favoriza apariția unui asemenea fitonim.

[144] Borza 1968: 224. Drăgulescu 2010: 201 consideră că nici una din caracteristicile plantei nu motivează denumirea populară.

[145] Borza 1968: 227. Drăgulescu 2010: 219 menționează o legendă botanică prin care fitonimul popular este explicat.

[146] Borza 1968: 229. Numele popular reflectă forma de dinte a semințelor care se agață de vietățile ce trec pe lângă plantă.

[147] Borza 1968: 231. Drăgulescu 2010: 242 notează că această plantă toxică seamănă la aspect cu fasolea.

[148] Borza 1968: 243. Capsulele țepoase ale plantei conțin semințe toxice.

[149] Borza 1968: 262. Potrivit imaginației populare, această plantă ar fi fost mușcată de un drac (Drăgulescu 2010: 419).

[150] Borza 1968: 262. Drăgulescu 2010: 419 argumentează că denumirea botanică medievală *morbus-diaboli* este sursa „copiată" de multe denumiri populare prezente în limbile popoarelor europene.

[151] Bejan 1991: 115.

[152] Bejan 1991: 56. Drăgulescu 2010: 578 subliniază că denumirea este bazată pe analogia instituită între frunzele plantei și spata războiului de țesut.

[153] Bejan 1991: 141.

[154] Bejan 1991: 115.

[155] Borza 1968: 205. Frunzele cu aspect rotunjit sune asemenea unor monede (cf. Drăgulescu 2010: 53).

[156] Bejan 1991: 48. Cromatica și aspectul florilor sunt în mod ingenios asemănate cu barba lungă a unui venerabil slujitor al bisericii (cf. Drăgulescu 2010: 57).

[157] Borza 1968: 215. Drăgulescu 2010: 124 arată că florile plantei seamănă cu un cap de cal, fitonimul analitic fiind, probabil, o referință umoristică la stereotipul comportamental al popii-personaj folcloric.

[158] Borza 1968: 215.

[159] Borza 1968: 216. Gigantica ciupercă albă este, în tradiția etnobotanică românească, asemuită cu cașul.

[160] Bejan 1991: 105. Fitonimul reflectă similitudinea dintre inflorescența plantei și acoperământul purtat pe cap de preoți (cf. Drăgulescu 2010: 137).

[161] Borza 1968: 216. Aghiazma este purtată în căldărușe de preoții care vizitează, cu diferite ocazii, casele creștinilor, iar acest comportament ritualic pare să fi motivat, în imaginația populară, asemănarea dintre florile plantei și vasul ritualic întrebuințat de cler (cf. Drăgulescu 2010: 138).

[162] Borza 1968: 226. Drăgulescu 2010: 213 notează că fructele acestei plante erau în trecut folosite pentru a imprima semnul crucii pe prescuri.

[163] Borza 1968: 229. Fructele plantei au aspect de desagă.

[164] Borza 1968: 244. Drăgulescu 2010: 319 observă că denumirea populară evidențiază

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

prețuirea de care se bucură în popor această plantă ornamentală, aspect probat de seria de nume înrudite imagistic: *brâul Maicii Domnului*, *iarba lui Dumnezeu*, *iarba preoților*, *iarbă frumoasă* etc.

[165] Borza 1968: 252. Drăgulescu 2010: 358 consideră că fitonimul trebuie explicat prin vechiul obicei preoțesc de a le administra un tratament bolnavilor de febră tifoidă (*lângoare*).

[166] Bejan 1991: 130. Denumirea punctează proprietățile saponine ale plantei (cf. Drăgulescu 2010: 549).

[167] Bejan 1991: 108. Cel mai răspândit nume popular al plantei este *traista-ciobanului*.

[168] Drăgulescu 2010: 55. Inflorescența albă a plantei este asemuită cu barba lungă și albă a unui călugăr bătrân.

[169] Borza 1968: 215. Inflorescența plantei este asemănată cu acoperământul de cap al monahilor.

[170] Borza 1968: 234. Drăgulescu 2010: 256 afirmă că florile plantei se aseamănă cu acoperământul de cap al monahilor.

[171] Bejan 1991: 114.

[172] Borza 1968: 219. Drăgulescu 2010: 156 consideră că numele este o metaforă nemotivată de caracteristicile biologice ale plantei.

[173] Borza 1968: 234. Conform explicațiilor oferite de Drăgulescu 2010: 260, în timp ce denumirea etnobotanică a plantelor Chrysanthemum cinerariifolium sau Geranium macrorrhizum reflectă proprietățile aromatice ale specimenelor respective, numele comun al plantei Allium montanum este creat, prin atracție paronomică, de la denumirea *floarea aiului*.

[174] Borza 1968: 244. Mirosul plăcut al acestei plante aromatice a favorizat răspândirea credinței populare că parfumul plantei este similar celui din grădina raiului (cf. Drăgulescu 2010: 320).

[175] Borza 1968: 255. Fitonimul pune în valoare analogia dintre aspectul general al plantei și obiectele imaginare din rai (Drăgulescu 2010: 373).

[176] Borza 1968: 258.

[177] Borza 1968: 243. Denumirea populară are oglindire folclorică în producțiile populare care înfățișează crucificarea lui Hristos.

[178] Bejan 1991: 126. Compusul etnobotanic semnalează că planta înflorește în preajma sărbătorii cunoscute în popor drept *Ziua Crucii* (14 septembrie).

[179] *brâul-Maicii-Domnului* (Phalaris arundinacea); *cămașa-Domnului* (Convolvulus arvensis) etc.

[180] *curelele de opinci ale Domnului Hristos* (Triglochin palustre); *papucul-Domnului* (Cypripedium calceolus) etc.

[181] *biciul-lui-Sf. Ilie* (Poa nemoralis); *lingura-Maicii-Domnului* (Cochlearia officinalis), *mătura-Maicii-Precista* (Artemisia annua); *scaunul-Domnului* (Phlox paniculatus) etc.

[182] *cuibul-necuratului* (Veronica chamaedrys).

[183] *coada-dracului* (Potentilla anserina); *cornul-dracului* (Aruncus vulgaris).

[184] *mușcatul-dracului* (Succisa pratensis).

[185] *barba-dracului* (Cuscuta epithymum).

[186] *căruța-dracului* (Eryngium campestre).

[187] *pușca-dracului* (Dianthus carthusianorum).

[188] Străvechi spirite feminine, *ielele* (Pamfile 2008/II: 254) au denumiri populare eufe-

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

mistic-onorifice menite să le trezească bunăvoința: *milostivele*, *doamnele*, *frumoasele* sau *sfintele*. Aceste denumiri sunt irizări lingvistice ale interdicției de a invoca numele unei ființe supranaturale considerate periculoase.

[189] Drăgulescu 2010: 390 notează că denumirea populară ilustrează analogia dintre forma unui măr și aspectul de ou al capsulei cu semințe.

Bibliografie

***Oxford Latin Dictionary*, Oxford, Clarendon Press, 1968.

Iohan Bauhini [Johann Bauhin], 1591, *De Plantis a' Divis Sanctis've Nomen Habentibus*, Apud Conrad Waldkirch, Basileae.

Peter Bernhardt, 2008, *Gods and Goddesses in the Garden: Greco-Roman Mythology and the Scientific Names of Plants*, Rutgers University Press.

Alexandru Borza, 1958, „Numiri românești de plante în vocabulare și dicționare din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea", *Cercetări de lingvistică*, Cluj-Napoca, anul III, p. 199-218.

Alexandru Borza (coord.), 1968, *Dicționar etnobotanic*, Editura Academiei R.S.R., București.

James Britten, Robert Holland, 1886, *A Dictionary of English Plant-Names*, Trübner & Co., Ludgate Hill, London.

Hadumod Bussmann, 1996, *Routledge Dictionary of Language and Linguistics*, Routledge, London, New York.

Gheorghe Chivu (ed.), 2008, *Dictionarium Valachico-Latinum*. Primul dicționar al limbii române, studiu introductiv, ediție, indici și glosar de Gh. Chivu, Editura Academiei, București.

Gheorghe Chivu, 2010, „*Nume de plante în* Dictionarium valachico-latinum", în Rodica Zafiu et al. (editori), *Limba română. Controverse, delimitări, noi ipoteze,* Actele celui de-al 9-lea Colocviu al Catedrei de limba română (București, 4-5 decembrie 2009), I, Editura Universității din București, p. 333-340.

David Crystal, 2008, *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, sixth edition, Blackwell Publishing.

Angelo de Gubernatis, 1878-1882, *La Mythologies des plantes ou les légendes du règne végétal*, vol. I, 1878, vol. II, 1882, C. Reinwald & C-ie, Libraires-Editeurs, Paris.

Constantin Drăgulescu, 2010, *Dicționar explicativ al fitonimelor românești*, Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu.

Mircea Eliade, 1936, „Maica Domnului", *Familia*. Revistă lunară de cultură, seria III, anul III, nr 6, iulie-august 1936, p. 33-38.

Richard Folkard, 1892, *Plant Lore, Legends and Lyrics. Embracing the Myths, Traditions, Superstitions and Folk-Lore of the Plant Kingdom*, second edition, Sampson Low, Marston & Company Limited, London.

David Gledhill, 2008, *The Names of Plants*, fourth edition, Cambridge University Press, Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town, Singapore, São Paolo.

G. T. Lemmon, 1878, „Honorary Names in Scientific Nomenclature", *Botanical Gazette*, vol. 3, No. 7 (Jul., 1878), p. 61-64.

T.S. Lindsay, 1923, *Plant Names, The Sheldon Press*, London, The Macmillan Co., New York and Toronto.

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)

Caroli Linnaei [Linné, Carl von], 1737, *Critica Botanica in qua Nomina Plantarum Generica, Specifica & Variantia Examini Subjiciuntur Selectiora Confirmatur Indigna Rejiciuntur; simulque Doctrina circa Denominationem Plantarum Traditur*, Lugduni Batavorum, Apud Conradum Wishoff.
Carl von Linné, 2003, *Linnaeus' Philosophia Botanica* translated by Stephen Freer, Oxford University Press.
Simion Florea Marian, 1904, *Legendele Maicii Domnului. Studiu folkloristic*, București, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl".
Simion Florea Marian, 2008-2010, *Botanica poporană română*, vol. I, Editura Muşatinii, Suceava, 2008, vol. II și III, Editura Academiei Române, Suceava, 2010.
Lytton John Musselman, 2012, *A Dictionary of Bible Plants*, Oxford University Press.
Elena Niculiță-Voronca, 2008, *Datinile și credințele poporului român. Adunate și așezate în ordine mitologică*, 2 vol., Editura Saeculum Vizual, București.
Tudor Pamfile, 2008, *Mitologia poporului român*, 2 vol., Editura Vestala, București.
Z. C. Panțu, 1906, *Plantele cunoscute de poporul român*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva", București.
Constantin Pârvu, 2002-2005, *Enciclopedia plantelor*, 4 vol., Editura Tehnică, București.
Dr. E. Pop, 1930a, „Cei dintâi culegători ai numelor românești de plante", I, *Țara Bârsei*, Anul II, No 2, Martie-Aprilie 1930, p. 164-174.
Dr. E. Pop, 1930b, „Cei dintâi culegători ai numelor românești de plante", II, *Țara Bârsei*, Anul II, No 3, Mai-Iunie 1930, p. 234-244.
Umberto Quattrocchi, 2000, *CRC World Dictionary of Plant Names. Common Names, Scientific Names, Eponyms, Synonyms and Etymology*, Vol. I. A-C, vol. II. D-L, vol. III. M-Q, vol. IV. R-Z, CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington D.C.
Umberto Quattrocchi, 2006, *CRC World Dictionary of Grasses. Common Names, Scientific Names, Eponyms, Synonyms and Etymology*, Vol. I. A-C, vol. II. E-O, vol. III. P-Z, CRC Taylor & Francis Group, Boca Raton, London, New York.
Eugène Rolland, 1896-1914, *Flore populaire ou histoire naturelle des plantes dans leurs rapports avec la linguistique et le folk lore*, 11 tomuri, Paris, Pentru nevoile lucrării de față a fost consultat îndeosebi vol. IV, Librairie F. Staude, Paris, 1903.
William T. Stearn, 1983, *Botanical Latin*, third edition, revised, David & Charles, Newton Abbot, London, North Pomfret.
G. Dem. Teodorescu, 1885, *Poesii populare române*, Tipografia Modernă Gregorie Luis, Bucuresci.
T. F. Thiselton-Dyer, 1889, *The Folk-lore of Plants*, D. Appleton and Company, New York.
Grigore G. Tocilescu, Christea N. Țapu, 1980, *Materialuri folcloristice*, 3 vol., Editura Minerva, București.
Donald C. Watts, 2007, *Elsevier's Dictionary of Plant Lore*, Elsevier, Amsterdam, Boston, Heidelberg, London, New York, Oxford, Paris, San Diego, San Francisco, Singapore, Sydney, Tokyo.
Gabriele vom Bruck, Barbara Bodenhorn (ed.), 2006, *The Anthropology of Names and Naming*, Cambridge University Press.

BDD-A20679 © 2014 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 05:54:42 UTC)